مۆبایل جۆرنالیزم

هەژار حەکیم عەزیز

Mobile Journalism

33512

Preview sample - page 1 of 6 - Soran University Academic Digital Library

پێڕست

چەند وشەیەک لەسەر کتێبی: " مۆبایل جۆرنالیزم" ١
پێشەکی..... ٣

بەشی یەکەم: دیجیتال میدیا، لە تەلەگرافەوە تا مۆبایل

دەربارەی میدیای نوێ..... ١١
لە تەلەگرافەوە تا تەلەفۆن..... ١٦
پێشکەوتنەکانی مۆبایل..... ٢٣
دەرکەوتن و پەرەسەندنی سیمکارتی مۆبایل..... ٣٢
پەیوەندی دیجیتالیزم و جۆرنالیزم ٤٦
دەربارەی لێکەوتەکانی مۆبایل ٥٣
هەواڵ لە هەموو شوێنێکە ٦٠
سەبارەت بە ئایندەی مۆبایل: ٦٧

بەشی دووەم: مۆبایل جۆرنالیزم MOJO

رۆژنامەوانی نوێ بۆ جیهانێکی نوێ ٦٥
شێوە و جۆرەکانی رۆژنامەوانی مۆدێرن ٦٦
رۆژنامەوانی هاوواڵتی (CITIZEN JOURNALISM)..... ٦٦
باکگراوندی MOJO..... ٧٣
مۆجۆ چی یە؟..... ٧٨
پێناسەکانی مۆبایل جۆرنالیزم..... ٧٨
مۆبایل جۆرنالیست (MOJOS) ٨٠
چۆن دەبیتە مۆبایل جۆرنالیست؟..... ٨٤

Preview sample - page 2 of 6 - Soran University Academic Digital Library

گرنگیی و هێزی مۆجۆ ٨٨

نامێز و پێداویستییەکانی مۆبایل جۆرنالیزم ٩١

مۆجۆ لە سکای نیوز SKY NEWS ٩٤

کێشەو گرفتەکانی مۆجۆ(PROBLEMS MOJOS MUST ACCOMMODATE) ٩٨

رۆڵی مۆجۆ لە دروستکردنی رای گشتیدا ١٠١

پرۆفیشنالیزم لە جۆرنالیزم ١١٣

پرۆفشنالیزم لە مۆجۆ ١١٦

نووسینی هەواڵ بۆ مۆبایل ١٢٠

بنەماکانی نووسینی هەواڵ بۆ مۆبایل جۆرنالیزم ١٢٣

هونەری کورتنووسی بۆ مۆبایل جۆرنالیزمی ١٢٩

نووسەری لە مۆجۆدا ١٣٣

سەرچاوەکانی مۆجۆMOJO RESOURCES ١٣٥

چاوپێکەوتن لە مۆجۆدا INTERVIEW IN THE MOJO..... ١٣٩

مۆبایل و کۆرۆنا ڤایرۆس چۆن کاری رۆژنامەنووسییان گۆڕی؟ ١٤٧

مۆجۆ و چەند تۆڕێکی کۆمەڵایەتی ١٥٥

هەواڵی ساختە، یان (هەواڵی ناڕاست) FAKE NEWS ١٦٠

چۆن مامەڵە لەگەڵ فەیك نیوز بکەین؟ ١٦٦

چۆنیەتی خۆپاراستن لە هەواڵی ساختە ١٦٦

جۆرەکانی هەواڵی ساختە (فەیك نیوز) لە مۆجۆ ١٦٨

رۆژنامەوانی هاوڵاتی و MOJO ١٧٠

(ئێتیك) یان ئەخلاق لە CITIZEN JOURNALISM..... ١٧٥

خۆپاراستن لە کاریگەریە نەرێنیەکانی هەواڵی مۆبایل ١٧٧

Preview sample - page 3 of 6 - Soran University Academic Digital Library

به کورتی دەربارەی زیانەکانی مۆبایل جۆرنالیزم..... ١٧٩
مۆجۆ و فەراهەمکردنی ئازادی ١٧٩
داهاتووی مۆبایل جۆرنالیزم ١٨٣

بەشی سێیەم: پەروەردە و فێربوون لە مۆجۆ MOJO

ڕێکارەکانی دەستپێکردنی کار لە مۆجۆ ١٨٧
باشترین جۆری مۆبایل و بەکارهێنانی لە مۆجۆدا ١٨٩
ئەپە APP گرنگەکانی مۆجۆ ١٩٤
NOTE-TAKING APP: UPWORD: ١٩٥
دارشتنی نووسین WRITING APP ١٩٦
PROCAMERA: ١٩٦
VOICE RECORDER ئەپەکانی تۆمارکردنی دەنگ..... ١٩٧
ئەپەکانی تایبەت بە ANDROID ٢٠٣
باشترین ئەپەکانی تایبەت بە iPhone لە مۆجۆدا ٢٠٤
چۆنیەتی پاراستنی شەحنی مۆبایل ٢٠٥
ریکۆردی ڤیدیۆ VIDEO RECORDING ٢٠٦
رووناکی ٢٠٩
ڕێفلێکتەر REFLECTOR:..... ٢١١
رووماڵی راستەوخۆ لە مۆجۆدا ٢١٥
پراکتیك..... ٢١٨
چۆنیەتی دیاریکردنی خێرایی ئینتەرنێت لە لایەن پەیامنێران ٢٢١
لایڤی فەیسبوك ٢٢٣

Preview sample - page 4 of 6 - Soran University Academic Digital Library

لاپەڕە ئینستاگرام ٢٢٣
لاپەڕە تویتەر ٢٢٥
پەخشی راستەوخۆ لە YOUTUBE ٢٢٦
پۆدکاست لە مۆجۆدا ٢٢٩
بەکارهێنانی مۆبایل لە پۆدکاست ٢٣٤
ناوەڕۆکانی مۆبایل و گەیاندنی هەواڵ ٢٣٨

بەشی چوارەم: مۆجۆ لە میدیای کوردی

میدیای کوردی دوای پرۆسەی ئازادی عێراق ٢٤٣
مۆبایل لە ڕۆژنامەنووسی کوردیدا ٢٥٤
مۆجۆ و ڕیپۆرتەری کورد ٢٥٦
ئایندەی ڕۆژنامەوانی بەرەو کوێ!؟ ٢٧٤
پێشەنگی داهاتووی ڕۆژنامەڤانی بۆ مۆجۆیە ٢٧٥
دەبێت لەمەودوا ڕیپۆرتەر وێنەگر و ئێدیتۆر بێت ٢٧٧
کۆرۆنا شۆڕشی مۆبایلی هەڵگیرساند ٢٧٩
مۆبایل شێرپەنجەیەکی کوشندەی چارەسەر نەکراو ٢٩٥
ئەنجام ٣٠٠
سەرچاوەکان ٣٠٤

Preview sample - page 5 of 6 - Soran University Academic Digital Library

چەند وشەیەک لەسەر کتێبی: "مۆبایل جورنالیزم"

ڕاگەیاندنی کوردی بە هەموو لکەکانییەوە وەک ڕاگەیاندنی زۆربەی وڵاتانی جیهان، توانیویەتی لەگەڵ پیشکەوتنەکان بڕوات و سوود لە تەکنۆلۆجیای زیرەک وەربگرێت و خۆی لەگەڵی بگونجێنی. هەر ئەوەشە، ڕاگەیاندنی ئەمڕۆی کوردی لە ڕاگەیاندنی دوێنێی کوردی جیا دەکاتەوە، بە چۆنایەتییەکی زۆر باشتر لە پێشان، خزمەت بە وەرگرانی دەکا.

ئەم خۆ گونجاندن و پێشوەچوونە، کە هەموو لك و بوارەکانی ڕاگەیاندنی گرتۆتەوە، بێگومان جێگای دڵخۆشییە و وەرگری کوردیش گەیشتۆتە ئەو بڕوایەی، بۆ وەگیرکەوتنی زانیاری پێویست، دەمێکە هیچ پێویستی نەکردییە، بە زمانی دیکە، بەدوای زانیاری بگەڕێ، چونکە ئەو تێگەیشتییە، ئەوەی ئەوڕۆ میدیاکارانی کورد پێشکەشیان دەکەن، تێنوێتییان دەشکێنی.

بۆ بێبەش نەکردنی وەرگرانی کورد و بەردەوامبوون لەسەر ئەو پێشکەوتنانە یەک لەشکر، کە پێکهاتییە لە: مامۆستایانی بەشەکانی ڕاگەیاندن، ڕۆژنامەنووس و هەندێك لە نووسەران، ڕۆلی بەرچاویان هەبووە و هەمیشە بە نووسینی گوتار و توێژینەوەی زانستی و کتێبە مەنهەجییەکانیان، خزمەت بەو ئاڕاستەیە دەکەن و لێناگەڕێن، وەرگری کورد، لە تاریکی بمێنێتەوە و لە پێشکەوتنەکان بێبەش بکرێ. هەر ئەوانیشن، هەموو خوێنەر و بیسەر و بینەرانیان لە ڕێگای بەرهەمەکانیان لەگەڵ خۆیان دەبەن و لە زانیاری تازە و پێویست و بە سوود بێ بەشیان ناکەن.

Preview sample - page 6 of 6 - Soran University Academic Digital Library